

Augustus 2019

Het licht in alles

Sinds kort ben ik weer aan het fotograferen, liefst 's morgens vroeg als het licht wordt. Zo liep ik tegen een groepje teunisbloemen aan, die helder oplichtten onder de eerste zonnestrallen. 'Leuke foto', dacht ik: 'bloem begroet zon'. Maar schijn bedriegt.

De teunisbloem is een aparte. Hij bloeit 's nachts! 's Avonds, als de zon ondergaat, gaan de bloemen open. Ze zijn zó helder dat ze licht uitstralen en daarmee motten en nachtvlinders aantrekken voor de bestuiving. Als de zon opkomt, zit hun taak er op. De blaadjes vallen af en 's avonds gaan er weer nieuwe bloemen open. Dat kan de plant wekenlang zo volhouden, want hij heeft een lange stengel met dikke rijen knoppen.

Hoe kan een plant, die in de aarde geworteld is, licht geven? Waren halen vuurvliegjes hun licht vandaan, hoe maken inktvissen hun lichtshow in de donkere diepzee?

De teunisbloem illustreert dat licht circuleert. Het is een tweejarige plant. In zijn eerste jaar blijft hij laag bij de grond en maakt een diepe wortel. Met behulp van het reservevoedsel in de wortel groeit hij in zijn tweede jaar in een rechte lijn naar de zon toe. Tegen het einde van de zomer is hij klaar voor het spectaculaire slotakkoord. Twee jaar lang heeft hij de energie van de zon in zich opgenomen, maar op het eind heeft hij de zon niet meer nodig. Dan produceert hij zijn eigen licht. Licht dat op het water van de oceaan valt, wordt opgenomen door kleine organismen, die gegeten worden door vissen die op hun beurt gegeten worden door inktvissen. Hoewel de inktvissen in het pikkedonker leven, zijn ze in staat om de opgeslagen zonne-energie weer om te zetten in licht.

Tussen hemel en aarde

De zon produceert licht en warmte door kernfusie. Daarbij wordt materie omgezet in energie. Die energie voedt het leven op aarde. Binnen levende organismen vindt ook zoiets plaats. Voedsel wordt omgezet in energie. Elk levend organisme is dus een minizonnetje! Als je een aardbei eet die flink wat zon heeft gehad, kun je het proeven.

Ook stenen kunnen licht geven. Hieronder een foto van een metselwerkje in onze tuin. Voor de toplaag heb ik gepolijste stenen gebruikt, opgevist uit de afvalcontainers van producenten van aanrechtbladen en grafmonumenten. Als je een (harde) steen maar lang en fijn genoeg schuurt en polijst, begint hij te glanzen. De kroon op het werk krijg je als je de stenen nat maakt. Dan wordt het licht haast ongeremd weerkaatst.

Diamant ontstaat uit samengeperst koolstof. Superzware en dichte materie kan dus worden omgezet in een substantie die een fantastisch spel kan spelen met licht. Diamant is dan een stukje supergeconcentreerde zonne-energie: geen wonder dat de steen de hebzucht opwekt! Licht is de schakel tussen geest en materie, tussen bewustzijn en vorm. We zijn door het licht geschapen en we zijn zelf bronnen van licht. De hele aarde is vervuld van licht.

Het oog

Zo op het eerste gezicht is het oog een ontvangststation. Het licht komt binnen door de pupil, wordt opgevangen op het netvlies en de binnengekomen informatie gaat vervolgens naar de hersenen. Dat mag fysiek gezien een kloppend plaatje zijn, maar bij nader inzien blijkt dat de ogen lang niet zo passief zijn als het lijkt. Uit de informatie die via het oog binnenkomt, selecteren we wat voor ons van belang is. Die selectie kun je beschouwen als een actieve (maar niet per sé een bewuste) keuze. Sterker nog, we zien wat we willen zien. Die wens (het kan ook een angst of een verwachting zijn) kan zo sterk zijn dat we dingen gaan zien die er niet zijn.

Waarom hebben we ogen? Eencellige diertjes die in de oceaan meedrijven op de stroom, hebben geen ogen nodig. Er is geen verschil tussen boven en beneden, voor en achter, links en rechts. Ogen ontstaan als de beestjes zich zelfstandig kunnen gaan bewegen. Ze zijn niet langer afhankelijk van de stroming, maar bepalen zelf een koers. Ze hebben ook een doel, namelijk voedsel. We hebben ogen omdat ze ons in staat stellen om te krijgen wat we willen hebben.

Ogen zijn veel méér dan een ontvangststation. Het zijn speurders die voor ons op zoek zijn naar wat overeenstemt met wat we willen, denken, voelen, verwachten, wensen en vrezen. Internetbedrijven weten heel goed hoe begerig het oog is. Je krijgt de illusie voorgespiegeld dat je een enkele klik verwijderd bent van de vervulling van al je wensen.

Ook bij het fotograferen merk ik hoe gretig ik ben. Zou het lukken om een keer een goede foto van een ijsvogel te maken? Toen ik laatst een buizerd op een paaltje zag zitten, dacht ik: 'pak, ik heb je'. Toch wil ik niet als een jager rondlopen met mijn camera. Ik wil stil worden, ook in mijn hoofd, zodat mijn ogen een echt ontvangststation kunnen zijn en ik kan zien wat er is en niet steeds op zoek ben naar wat ik wil zien.

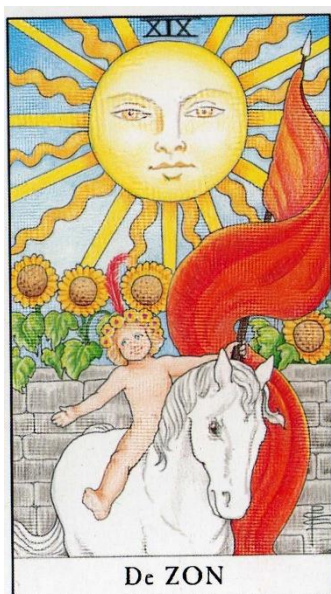

Licht circuleert. Onze ogen laten het licht niet alleen binnen, ze zenden ook licht uit. Ze laten zien wat ons beweegt, wat we verlangen of vrezen. Ogen kunnen dwingen, uitnodigen, glimlachen, bemoedigen of afkeuren. Ze kunnen dof zijn of stralend.

De ogen worden wel de spiegel van de ziel genoemd. Als je elkaar diep in de ogen kijkt, kun je dat voelen. Dan vervagen de grenzen tussen wat binnen is en buiten, wat van jou is en wat van de ander. Licht is één en maakt één.

De zon

Op de tarotkaart 'de Zon' is het complete plaatje te zien. Alles op de kaart resoneert met de vitaliteit van de zon: de zonnebloemen, de rode banier, het paard en bovenal het kind. De rode veer op zijn hoofd is dezelfde als die van de Zot. Ook de Zot komt voort uit de zon, maar hier staat de zon niet voor de fysieke zon, maar voor zijn goddelijke oorsprong. Hij is een kind van God. God is licht, is bewustzijn, is scheppende energie, alom tegenwoordig.

Gerry heeft een lichtfobie

Sinds een aantal jaren is mijn lief Gerry extreem gevoelig voor zonlicht en haar leven speelt zich daardoor voornamelijk in huis af. Dat heeft veel ingrijpende gevolgen gehad, zoals allerlei aanpassingen aan ons huis, maar vooral qua levensstijl. Gerry was al een avondmens, maar nu is ze een nachtmens geworden. Juist in de nacht vindt ze haar inspiratie en kan ze urenlang doorgaan met supergedetailleerde tekeningen. Ze tekent wat er in haar opkomt en volgt de stroom. Er komen onder meer beelden uit van bloemen, die niet bestaan en toch echte bloemen lijken te zijn.

Misschien is het wel een wetmatigheid dat als je minder (visuele) prikkels binnen krijgt om de hersenen te voeden, de hersenen zelf actiever worden en eigen beelden gaan produceren. Waar komen die beelden vandaan? Misschien bestaan ze wel in een parallelle werkelijkheid of op een andere planeet. Het zouden voorlopige schetsen kunnen zijn voor een nieuwe planeet in wording of een verre toekomst van de aarde.

Hoe ingrijpend en lastig deze lichtfobie ook is, toch voel ik me bevoorrecht want ik ben getuige van een wonder. Hoe, juist als er geen licht meer komt van buiten, het innerlijke licht gaat stralen.